

Piotr Kowolik

80. rocznica urodzin i 60-lecie pracy
naukowo-pedagogicznej prof. dr.
hab. Jana Ślężyńskiego

Nauczyciel i Szkoła 1 (49), 167-169

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

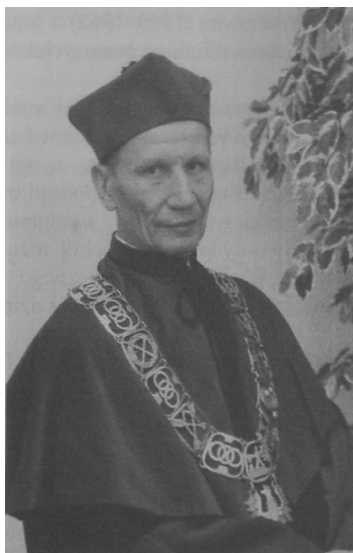
Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Piotr KOWOLIK

Górnośląska Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Kardynała Augusta Hlonda
w Mysłowicach

.....

80. rocznica urodzin i 60-lecie pracy naukowo- pedagogicznej prof. dr. hab. Jana Ślężyńskiego

Prof. dr. hab. Jan Ślężyński urodził się 27 kwietnia 1931 roku w Gródku Jagiellońskim. Naukę szkolną zapoczątkowaną w Gródku w 1937 roku kontynuował po wyzwoleniu w Żarach i Jaworze, gdzie w 1951 roku uzyskał maturę. Ukończył dwustopniowe studia wyższe w Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie pierwszego stopnia w 1958 roku i Wyższej Szkole Wychowania Fizycznego we Wrocławiu drugiego stopnia, gdzie uzyskał stopień magistra wychowania fizycznego. Temat pracy: *Waga i wzrost uczestników międzynarodowych zawodów narciarskich o Puchar Tatr* (promotor prof. dr. Wanda Sęślicka-Mydlarska). W trakcie studiów ukończył również specjalizację z rehabilitacji ruchowej. Po studiach zdobył dodatkowo kwalifikacje bardzo przydatne w uczelni wychowania fizycznego: sternika jachtowego i instruktora żeglarstwa

oraz instruktora narciarstwa zjazdowego i łyżwiarstwa figurowego. Posiada uprawnienia pilota wycieczek zagranicznych II stopnia.

Stopień naukowy doktora wychowania fizycznego nadała Mu Rada Wydziału WSWF we Wrocławiu w 1969 roku na podstawie dysertacji: *Charakterystyka budowy morfologicznej i sprawności fizycznej nauczycieli szkół podstawowych Dolnego Śląska* (promotor prof. dr Adam Wanke). Stopień doktora habilitowanego nauk o kulturze fizycznej uzyskał w 1983 roku na podstawie dorobku naukowego i monografii: *Zmiany w cechach somatycznych i motorycznych u byłych sportowców* (opiekun naukowy prof. dr Halina Milicerowa).

Pracę pedagogiczną zapoczątkował we wrześniu 1951 roku jako nauczyciel wychowania fizycznego Szkoły Podstawowej nr 2 w Jaworze, skąd niebawem został urlopowany do pracy w organizacji młodzieżowej (1952–1956). Następnie był nauczycielem wf w Szkole Podstawowej nr 50 (1957–1958) i X Liceum Ogólnokształcącego we Wrocławiu (1959–1962) i metodyki wychowania fizycznego i anatomii człowieka w Studium Nauczycielskim nr 1 we Wrocławiu (1962–1971).

Życie wymusiło na Nim zmianę zatrudnienia i tak znalazł się w kręgu zainteresowań pierwszego rektora WSWF w Katowicach Lechosława Deca. Będąc już po doktoracie, okazał się bardzo potrzebny nowo uruchomionej uczelni kultury fizycznej na Górnym Śląsku. Tak zapoczątkowana została 40-letnia kariera nauczyciela akademickiego WSWF, a następnie AWF w Katowicach. Równoległe z pracą naukowo-dydaktyczną pełnił różnorodne funkcje akademickie: dyrektora Instytutu Wychowania Fizycznego i Sportu (1976–1980), prodziekana (1981–1984), prorektora (1987–1990) i dziekana Akademii (1999–2002).

Profesor pracował w Górnos Śląskiej Wyższej Szkole Pedagogicznej im. Kardynała Augusta Hłonda w Mysłowicach w latach 2004–2008, prowadząc wykłady i seminaria.

Zainteresowania naukowe Profesora koncentrują się wokół problemów inwolucji motoryczności człowieka, diagnostyki i korekcji wad postawy ciała dzieci i młodzieży oraz rozwoju fizycznego i motorycznego osób niepełnosprawnych. Jest autorem ponad 200 publikacji naukowych i popularnonaukowych, które ukazały się drukiem w renomowanych periodykach polskich i zagranicznych takich jak: „Fizjoterapia”, „Kultura Fizyczna”, „Lekkoatletyka”, „Nowa Szkoła”, „Postępy Rehabilitacji”, „Problemy Medyczne Wychowania Fizycznego i Sportu”, „Problemy Techniki w Medycynie”, „Przegląd Akademicki”, „Wychowanie Fizyczne i Sport”, „Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne”, „Biology of Sport”, „Medicine du Sport”, „Krankengymnastik”.

J. Ślężyński jest autorem oryginalnych, opatentowanych przyrządów pomiarowych, które znalazły zainteresowanie w badaniach naukowych do:

- pomiarów ruchomości kręgosłupa we wszystkich trzech płaszczyznach w warunkach stabilizacji miednicy (patent nr 105042);
- odbitek pantograficznych stóp techniką niebrudzącą (patent nr 105281);
- pomiaru wysklepienia stopy (wzór użytkowy nr 61307).

Profesor zabiega o własną sprawność i wydolność fizyczną, systematycznie pływa, gimnastykuje się, uprawia żeglarstwo i łyżwiarstwo.

W roku 2001 jako 70-latek wykonał rekordową ilość 201 stójek na rękach w ciągu 23 minut i z tego tytułu został wpisany do Księgi Rekordów Guinnessa 2003. Jest też wpisany do Księgi Rabkolandu *Polskie rekordy i osobliwości 2010* w związku z przepłynięciem 80 długości 25-metrowego basenu w ramach maratonu pływackiego odbywającego się we wszystkich AWF 5 maja 2009 roku. W uznaniu szczególnych osiągnięć naukowych w 2006 roku został wpisany do *Złotej Księgi Nauki Polskiej. Naukowcy Zjednoczonej Europy* wydanej przez Polski Instytut Biograficzny.

Został odznaczony: Brązowym Krzyżem Zasługi (1955), Złotym Krzyżem Zasługi (1974), srebrną i złotą odznaką Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej (1972, 1975), Medalem Zasługi dla Obronności Kraju (1976), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1976), Krzyżem Kawalerskim (1986), Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2000).

Opublikował następujące prace autorskie (w wyborze):

- *Charakterystyka budowy i sprawności fizycznej kobiet w wieku 17–39 lat* (1972);
- *Klasy o zróżnicowanym programie wychowania fizycznego w świetle społecznych i morfologicznych badań porównawczych* (1972);
- *Cechy somatyczne i sprawność fizyczna byłych sportowców w późniejszych dekadach życia* (1977);
- *Sprawność fizyczna i uzdolnienia ruchowe młodzieży umysłowo upośledzonej* (1983);
- *Cechy somatyczne, sprawność fizyczna i gibkość kręgosłupa studentów* (1991).

oraz prace pod redakcją (w wyborze):

- *Katowicka WSWF u progu działalności* (1972);
- *Postawa ciała, jej wady i sposoby korekcji* (1990);
- *Teoretyczne i praktyczne aspekty aktywności ruchowej człowieka* (3 wydania);
- *Rozwój fizyczny i motoryczny oraz postawa ciała dzieci i młodzieży niepełnosprawnej* (1991);
- *Efekty kształcenia i wychowania w kulturze fizycznej* (6 wydań).

Dokonując próby podsumowania osiągnięć naukowych Jubilata stwierdzam, że jest osobą niezwykle pracowitą, kreatywną i twórczą oraz bardzo uczynną, wyrozumiałą i życzliwą. Zaczęto Jubilata można traktować jako godny do naśladowania wzór osobowości uczonego, pedagoga i człowieka.

Sto lat Panie Profesorze!